



IOANNIS

LODOVICI VIVIS
VALENTINI

De Europę dissidijs, & Republica

AD ADRIANVM. VI. PON
De tumultibus Europę.

AD HENRICVM. VIII. AN
glie Regę de Rege Gallie capto.

AD EVNDEM DE REGNI
administratione, bello, & pace.

DE EVROPAE DISSIDIIS
ET BELLO TVRCICO.

ISOCRATIS Atheniensis
Areopagica orō de rep. atheniēsi

EIVSDEM ISOCTATIS AD
iutoria oratio siue Nicodes demo
narchia Viue interprete ad
Thomam Cardinalem Anglie.



Stamp: BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE II
NAPOLI
SAC. S. ANGELO
Digitized by Google

IOANNES LODOVICVS VI.
VES ADRIANO SEXTO
PONTIFICI MAXI. S

BEATISSIME Papa & vicarie dei
omnipotentis, deterruit me ratio ne-
gociorum tuorum, ne quid ex quo audio
tum est te Pontificē Max. esse designatū,
ad te scripserim. Nam inter tot gratulan-
tium epistolas & voces nullum putavi li-
teris meis locum futurū. Nunc tandem re-
misso illo animorū feruore, qui nouis ma-
gistratib⁹ atq; honorib⁹ solet excitari, ma-
turum mihi visum est pauca verba S. T.
scribere, iam principi Sacerdotum & pie-
tatis Christianæ, qui ad Decanum Loua-
niensē scripsi, qui ad Episcopum Dertusen-
sem. Neq; enim dignitate moueor, tamen
si in terris summa ac prestantiss. quam ta-
men indignis quoq; contigisse hominib⁹
scimus omnes. vir optim⁹ venerabilē red-
dit optimum honorē, & tum demum pro-
sequuntur hoīes iusta reuerentia dignita-
tem, quū in illo esse vident, quē etiam pri-
uatum suspicerent & adorarent. Rident q̄
scelestum hominē, & facinoribus obrutū,
Sāctis sanctissimū patrē nominaturi sunt, & dant
sim⁹ eum titulū non sententię animi sui, sed con-
pater suetudini loquēdi. pudetq; vicarium Chri-
Vica sti eum nuncupare, quem suum nemo vel-
let

Ad Adrianum. vi. Foliū. ij.

Iet. At quāta veneratione perfundi putas rūs
illos, qui sanctissimū de solismoribus no Chri
minassent Pontificem maximū veterum
illorum similē in eremo seminudum, & so
lum oleribus victitantem. Perstringit ocu
los nostros fortunæ splendor, non cogit
animos. Tu qdem ad fastigium rerū hu
manarum sola vita innocentissi. acta eue
ctus ostendisti locum adhuc esse virtuti,
eiusq; respectum non p̄sushumanis men
tib⁹ excidisse. Et vt liceat verum dicere, su
periorum Pont. vita effecit, vt maximum
In terris ornamentū ipse ornasse videaris.
Excogitatur tituli consuetorū dissimiles,
quibus adearis tu illorum pōtificum, quos
nostra vidit ætas, dissimillim⁹. Ne pigeat
hæcaudire, quē non piget aliter viuete, q̄
vixerunt illi. nisi veli homines contrarios
mores eisdem laudibus honestare. Nō im
petrabis hoc a libertate publica, vt interea
dū tu illorū vitā actionibus tuis reprobas,
nos eam orōne nostra comprobem⁹. Sed
de tuis laudibus & alias audies, & ab alijs
doctius, atq; accuratius. Nūc a me pauca
la more meo simpliciter quidē, ac imperite
accipies, ceterum amoris & obseruantie in
te meæ pleniss. Nam nisi me opinio ac iu
diciū animi mei de humanitate ac man
suetudine tua vchementer factum habuit,
confirmatum tamen plurimis experimen

A ij sis,

Ioannis Lodouici Viuis

tis. non reñcies Ro Pontifex epistolā ei⁹,
cuius Episcopus Dertuseñ non es asperna
t⁹, neq̄ enim te sic mutauit tanta dignitas,
vt virtutes summas ac singulares, quas in
te vnica semp laudauim⁹, semp admira
ti sumus, quæq̄ te ad istum ipsum hono
rem perduxerunt, vel ademerint, vel mi
nuerit. Patieris igit̄ te paucis admoneri ab
alijs forsā periti⁹, à nullo pfecto amāti⁹, q̄
a me. at q̄ prudēter aut cōmode, ipse existi
maris, qui vt recto monitori auscultare, ita
non capi à prauo didiceris, Idcirco qualis
cunq̄ hæc admonitio futura est, in te non
erit piculosa, nā & bona pderit, & nō obe
rit mala. Quo die nunciatū nobis est te am
plissimis comitēs Pontificē summū decla
ratū esse, aliq̄ q̄dem oēs incredibili tenebā
tur læticia, Ego vero qui felicitatē huma
nam non opibus, aut potentia metior, nō
tam gaudebam, q̄ amici vicē eram sollicit⁹.
Gaudebā equidē cōtigisse virtuti aliquod
ex istis nostris præmijs, si modo nō oia ad
subtilē illam exactamq̄ Philosophorū, &
Stoicorū præcipue, seu Christianorum ve
rius formulā redigimus. Gaudebam da
tū aliqñ nō ambiēti, quod ambiēti soleret,
valuisse tantū virtutē, quantū opes, frau
dem, imposturā. Gaudebam tibi, quæ me
ritus es, contigisse, & optimo viro maxio
mū esse mandatū honorem, Tum etiā da
cā

Ad Adrianum. vi. Folium. iij.

tā tibi occasionē ostendendę, seu vt aptius
dicam, exercendę probitatis, & prudētiaz
tuę. rebus præsertim adeo collapsis, & tan
ta materia hñ faciendi. Sed hinc mea nasce
batur sollicitudo, esse rem Christianā in eū
statum adductam hinc bellis, hinc turbis
ab hominib⁹ prauē sentientibus excitatis,
vt restitui priori gradui non min⁹ sit ope
rosū, & difficile, q̄ pulchrū & omni lau
de dignissimū. Tū etiā vnde alijs gau
dij nasci solet, inde mihi tristitia suborie
bat, q̄ præcessoribus tuis melior esses. ita
enī res sūt ā multis illorū tā diu administra
te, vt quū tibi displiciture sūt, tñ hoc vsu
& assuefactiōe tā diuturna mutari ā te vix
possint, & tñ mutādas esse tu ac oēs diu
atq̄ hoiescensēm⁹, mutari oēs cupim⁹, ac
tu imprimis. His de caussis & rationib⁹ nō
æque tibi gratulandum censeo, cui conti
git altissimū in mortalitate locus, atq̄ ex
citandus es, vt modicus iste animus & ve
re sanctus, res amplissimas incipiat cogita
re, & isto fastigio congruentes. Adhortā
dus ne defatigeris in negotio tam vario,
tam difficili, tam molesto, quo minus dies
ac noctes in id incumbas, quomodo tanto
muneri satisfacias, & actionem ad susce
ptam personam attemperes. ne quum to
ta tua superior vita summa sit tibi cum lau
de acta, & ad personas quas sustinebas,

A iij con

Ioannis Lodouici Viuis

conuenientissime, nunc in postremo actu,
quod procul absit, deficias, quā plausus ex
citād⁹ est. Duo sunt, q̄ a te postulant, atq;
Quies expectant, quies ab armis inter principes,
ab ar⁹ quies a tumultib⁹ inter priuatos. Reliqua
mis & in præsentia omittam. De his duob⁹ pau
tumul cula quædā differā libere, vt cœpi. Equidē
tib⁹ scio alia auditu iucundiora, & posse in die
cere, si vellem, sed hæc quæ dixi, ac dicam,
vsu potiora inuenientur. Nemo ex me
quærat, quid tu non apud Pontificem esse
putas, q̄ hæc & meliora consulat: ego ve
ro & plurimos, sed magnitudo Pontifica
tus facit, ne vnq̄ nimis multi consultores
esse videantur, præsertim vbi Pontifici li
cet auditis oībus, quod optimum factu sit
eligere, nec cogitur, vt quemq; audiuit, ex
templo id exequi. Nec illa quæstione veli
premi, an non melius hæc Pontifex ipse:
Certe meli⁹ multo, sed consilia omnia, &
admonitione stollat è vita necesse est, qui
q̄s non vult prudentiorē moneri a minus
prudente. Quis Princeps consuli sibi pa
rietur, ne dicam moneri se, si consultores
omnes hoc ipso quod cōsulunt, peritiores
se ac prudentiores esse præ se ferat, & p̄fi
teatur: Itaq; audies ipse, quæ nō ignoras,
& hoc magis ad perficienda, quæ sanctiss.
cogitas excitaberis, quā idē alios quoq; cu
pere intelliges, Et erit hic aīo tuo stimulus
non

Ad Adrianum. vi. Foliū. liij.

nō segnīs, q̄ videas optare hoīes int⁹ exte-
riusq; tranquillitatem. neq; nunc vero sic, vt
alijs temporibus, quū sola vota faciebant,
& optare poterant magis, q̄ sperare. De te
autem tanta est in mētibus omnīū opinio,
tanta fiducia, vt sperēt facile, quod optāt,
confidant, quod sperant, factū prope cre-
dant, quod confidunt. Cōmouit ante acta
vita tua hāc de futuris expectationē, vt in-
tegrū iam tibi non sit, aliter agere, q̄ quod
omnes sperāt, q̄ quod vniuersis consensus
pro te publicus sponndit. nisi cunctos ve-
lut efflagitantes creditores fallere semel su-
stineas. quod facere nō potes sine magna
inuidia etiā isti⁹ tantæ celsitudinis. de qua
tam male multi suspicabūtur, vt eius vitio
mutari credant mores eorū, qui illuc ascen-
dunt. Oēs quæ scripseris, quæ gesseris, no-
runt. si tu, quod oēs sibi promittunt, reme-
dium non afferst tantis malis, quæ poterit
esse in posterum spes? quē fieri optabunt
Ro. Pontificem, vt fessis labefactisq; reb⁹
succurrat? meliorem te? at nullus speratur
Parē? difficile inuentu, sed mutabit hono-
re. nam peioris qd attinet vel meminisse,
si meliorē corrupērit fortuna. Hic fidē dei
atq; hominū implorabis, si q̄ fueris priua-
tus optim⁹, non ideo liceat nunc tibi similē
esse præcessorum tuorum. hæc est condi-
tio rerum, sic ingressus es in vitā, vt natu-

A liij rē

Ioannis Lodouici Viuis

re leges commutare non possis. Sapientiss. vi
ri dictum illud est, duriorē esse conditionem
spectatæ virtutis, quā incognitæ. Bñ facta p
debitis exigim⁹, quæ aliter eueniūt, vt deo
cepti ab his infesto aīo reprehendim⁹, me
diocri virt⁹ illi, a quo nulla certe expecta
bat, magnæ laudi vertit. q̄ vero sui expe
ctationē aliquā fecit, nō nisi amplissimis il
lā factis implet. Q̄ q̄ gaudere nimirū de
bes obtigisse tibi materiā, in qua ingeniū,
pbitas, prudētia tua possint enitescere, ac
exercēdo augeri. Nā illa torpēt, si quiescat.
& vires amittūt, vt vent⁹ in plano concita
t⁹, aut ignis cui nihil sit obuiū, quod incen
dat. Optabant veteres illi bellū, vt virtutē

Gloria in eo, vigoremq; animi & corporis ostēta
ex bel rent. Optari poterit tibi, sed longe diuersa
lo ratione. Illi. n. vastādo, sternēdo, occidē
do, cladē stragēq; longe faciēdo ac late ma
gnā laudē, clarū nomen, immortalē parari
gloriā arbitrabāt, vt eorū memoria sacro
sancta esset mortalib⁹, q̄ magnā mortaliū
partē deleuissent, & n̄ essent humano ge
ri chari, q̄ adeo hoīes oderāt, vt plurimos
de possessionib⁹, de fortunis, plurimos de
vita deiecissent. & grati bonis hoībus es
sent, quibus solis bellū faciebant latronib⁹
& cōsceleratis comitati ac adiuri. Quāto tu
recti⁹ atq; ad ipsam hoīs naturā accōmoda
tius: amicum te fore hoīm genti existimas,
si eos

Ad Adrianum. vi. Folii. v.

si eos inter se feceris amicos: gratum oib⁹,
 si odiū sustuleris, si effeceris, vt suæ cuiq⁹
 fortunę, vxor, liberi, amici grati sint: quod
 sola pax p̄stat. Quāto id humani⁹, recti⁹,
 meli⁹, quod nō solū Christiani optimū &
 sanctiss. factū noīarunt, sed ethnici quoq⁹,
 Senecę oēs, Cicerones, Platones, Socrates.
 Decet hoc magis & bonū virū, & Christia
 nū, & Episcopum, & principē Episcopoo
 rū. Sed p̄fecto ad tantā impudentiā non p
 grediar, vt ēt de officio tibi tuo p̄cipiā. Nō
 differā, quid te deceat, nec ex humanitate
 tua tātū mihi licētīæ arrogabo. cui fuerit sa
 tis, qd abs te sperēt hoīes, idicasse. Quāq̄
 ne hoc qdē ignorare te arbitror, nisi digni
 tatū grad⁹, p̄ quos ad istud culmē pueni
 sti, oēm priuati hoīs cogitationū memoriā
 sēsūq⁹ excusserūt. Recordare qd priuat⁹ a
 nouo pōtifice optaris, facile cōncies qd a te
 desiderēt. Vtinā p̄cipes oēs aliqñ in pri
 uata vita versati essent, quāto facili⁹ subdī
 torū necessitatib⁹ obsecūdarēt: & discerēt
 succurrere miseris, nō ignari & ipi malorū
 Nūccōtra nati, & educati inter regias opes
 indulgētiss. sē p̄ vsi fortuna, calamitates ci
 uū qa nō intelligūt, ridēt. Ita p̄ nihilo ha
 bēt p̄pter suā vel rixulā vel ābitionē, vel a
 uariciā, vastari agros, villas, & oppida ex
 cidi, populos gētēsq⁹ vnica belli p̄cella abe
 sumi, florētiss. natiōes, & firmatiss. regna

Ioannis Lodouici Viusi

**Belli
mala**

**Incen-
dia in
bellis**

fundit⁹ interire. Nō putant se reges, nisi
has afferant humano generi strages. Hinc
nomen, hinc gloriam parari ab assentato-
rib⁹ audierunt, q̄ in publico bono egeni,
malis publicis magni atq̄ potentes sunt.
Nec videre possumus sine gemitu, nec re-
ferre sine lachrymis greges senum, & par-
uulorū abiectos medijs foris, & ante sacras
ædes lamentantes mediocres, interdū etiā
amplas suas fortunas direptas ab hostib⁹,
nonnunq̄ ab amicis militibus, & quod in-
digni⁹ est, combustas. Nam si rapte tantū
essent, hominib⁹ saltē prodesse. nunc no-
ua ratio gerendi belli excogitata est, vt in-
cendantur oīa. Galli nostra incenderunt,
nos nunc victores gallica, illi rursus per oc-
casionē collecta manu nostra, finisq̄ sit bre-
ui nominis Christiani, spectaculū Turcæ
gratiss. quū nos ipsi ministri simus votorū
Illius. nisi q̄ mitiorem illum credo, q̄ vt sic
vellet in nos sæuire, aut certe saniorē, q̄ vt
vellet pdere, quæ victor possidere posset.
Quæ sic vnq̄ belligeravit Barbaria, vt nec
sibi pateretur prodesse victoriam, ne hos-
ti: hoc illorum est qui perditū spem oēm.
& cogitationem vitæ abiecerunt. At nos
pulchrum id si deo placet, & magnificum
ducimus. Hoc demum putam⁹ vincere, si
sentiant se victos esse, q̄ vincuntur. & ve-
rum fiat vetus illud acruelitate quorūdā
dedu

Ad Adrianum. vi. Foliū. vi.

deductum, Quid victis aliud q̄ meror? Fe-
ros & Barbaros populos Græci Romaniq̄
deuicerūt, erepta tātū iniurię licētia, & opī-
bus, & artibus, & morib⁹ locupletiores, in-
structionesq̄ ex victoria reliquerunt, vt
præstaret ab eiusmodi magistris vitæ vin-
ci, q̄ illos vincere. Et illa inter se gentiles,
q̄bus incerta erat animorū immortalitas,
nihil dictum de Charitate, non vnum au-
dierant humani generis parentē, non a di-
uino magistro comendatam atq̄ adeo ius-
sam patientiam, prohibitā vindictam, non
audierant ab oraculo nihil prodesse homi-
ni, si vniuersum mundū lucretur, animæ
vero suæ detrimentū patiatur. Nos Chri-
stianos a deo ipso hæc oīa edoctos, & inter
quos vel leues esse rixas destomachabatur
Paul⁹, nihil pudet tantas strages edere ho-
minum ēt immerentium, ita vt miti⁹ pu-
gnaturos appareat cum vrsis aut leonib⁹,
q̄ cum Christianis, & ista faciunt, qui inter
hæc non exhorrent patrē appellare Chri-
stum, quū ipsi Christi filios non fratres sed
hostes esse suos arbitret. Ne tremūt, quū
preliū initari vota Christo faciūt, nulli⁹ rei
magis inimico, q̄ belli, nempe vnius amici-
cię prædicatori, & commendatori, vni⁹ di-
sciplinæ pacis magistro, solius Charitatis le-
gislatori. hoc est, inquit, præceptum meū **Chri**
vt diligatis inuicē, Quid igitur præcepto- **prece**
ri

Ioannis Lodouici Viuis

ptum ri Charitatis cū tot aīs odio tumentib⁹, & exulceratis: vt si quis quæ Christ⁹ præceperit, cū ihs, quæ nos agimus cōferat, commentitiā nos, & ridiculā agere fabulā iuret, quum sacris inter sum⁹, quum Christiani & dici, & haberi volum⁹. Scio quid iā dudū ista legens cogites, vellem, si p̄ illos liceret. Fortassis rem inuidiosam dicā, sed certe non min⁹ verā, & ad præsens institutum in primis vtilē. Hęc tibi scribunt vni, quo aprius & simplici⁹ loquar, eo me existimare debes tui decoris, & publici cōmodi studiosiorem, qui contempta propria vtilitate, etiam cum inuidiā moneam, quę in rem esse tuam communemq; videantur.

Suaſores belli
li

Suaſores sunt beatissime pater nonnulli doctissimi homines, qui proximi & probati principibus magnaq; apud illos autoritate, quā de bello consuluntur, ita de iusto & iniusto bello differunt, vt facile ex eorum oratione ansam Principes alioqui in suos affectus proni & præcipites arripiant existimandi quodlibet bellum modo placeat, iustum esse. Prætextus & colores nunq̄ de sunt, dum non desit facultas, & occasio. Qui si aliter censerent, ac disputarent, iniecta in Principum animos religione, cohererent ac reuocarent homines ad arma p̄ cliues & affectionibus impulsos. Tuum est pater sanctissime ex præceptis nostræ
ple

Ad Adrianum. vi. Folium. vij.

pietatis, quorum interpres mundo præsi-
des, docere & Principes & Principum cō-
sultores, bellum hoc inter fratres, et quod Bellū
plus est, initiatos eodem baptisinate, ini- inter
quū, sceleratū esse, contra fas, contra piū, fratres
nec fecus, q̄ si mēbra corporis eiusdem in-
ter se dimicēt ex Pauli doctrina, iuxta quā
apud deū iam non est Græcus, aut Iudæ⁹,
aut Gallus, aut Hispanus, quisquis per
CHRISTVM renat⁹ est, sed noua creatu-
ra. quod qui cogitant, & exequuntur, pax
super eos. Si tu ita doceas, primum tantus
theologus, deinde vir optimus, tum Prin-
ceps nostræ religionis, si ita statuas vica-
rius in terris maximi Dei, quis in contra-
rium, vel tantæ eruditionis disputare, vel
isti⁹ edicti niti, aut sine impietate poterit,
aut sine noxa audebit? Sed hoc loco sine
ista nobis satis dicta. Nunc ne te publi-
co bono occupatum diutius interpellem⁹,
paucis de re religionis nostræ agendū
est, & eo parcius ac modesti⁹, quod apud
summū Pontificē, & virum tanta doctri-
na verba facimus. Vides qualicunq; cœpe-
rint affectu, progressos tamen esse homi-
nes quosdam extra vetita septa, & firma-
ta partim diuinis legibus, partim antiquo
Ecclesiæ consensu ac ritu ausos impete-
re. Huic malo quemadmodum subueni-
endum sit, non crediderim te ignorare.

Vetus

Ioannis Lodouici Viuis

Vetus verbū est ciuitatis imperandi prudētissimæ, imperium eisdē artibus retineri, quibus initio partū sit. Repetamus origines illas magnitudinis hui⁹ Ecclesiæ. quid nobis modo faciendū sit, ibi videbimus. quorum vel tutius, vel cōmodi⁹ exēpla possumus sequi, q̄ eorū, quibus ita opitulata est virt⁹ diuina, vt hęc ex puis in itis tam aucta nobis reliquerint? Omni memoria tumultibus Ecclesiæ occursum est indistinctis conuentibus patrū, quod generale consilium vocam⁹. hęc vna est medicina morbis etiam, qui deplorati putabantur. Ibi expositis vel querelis, vel rationibus, quib⁹ adducti erant, qui parum recte sentiret, cognitis morbis præsentia remedia adhibebant. Nulli morbi periculosiores sunt, q̄ q̄ latēt. Nulla sanies noxia magis, q̄ quæ nō exprimitur. Multas inimicitias ad capitale odium adultas scimus, q̄ vel occultæ creuerint, vel purgare virus ex postulādo aut iurgando non licuerit. Conesse in amicitia videmus, qui rixa aliqua conceptum dolorem effuderunt. hinc illud vulgare, amantiū rixas esse amoris redintegrationem. Ferūt aliquot & nostra & patrū memoria Pontifices consilium non secus ac venenū deuertit tasse, q̄ dicerentur vereri, ne aliqd suę potentiaę fortunæq̄, cōstitutis cleri morib⁹, detraherentur. Male custodit potentiā merus

Ad Adrianum. vi. Folii. viij.

tus. Et si sæpe suspectus q̄s sit, pro manifestō habetur. Quale argumentū est innocentie, refugere cœtus & libera iudicia: non existimare se tutum fore, si de meliore rerū statu consulatur: neq̄ id ignorāt multi, idcirco signū conscientie interpretant, etiā vbi culpa nulla subest, q̄ in disquisitionem p̄ dire non audēt. Tibi veronihil tale metuendum est. Primū in ista animi tui moderatione, quæ libenti⁹ lætiusq̄ sine tanto fortunæ strepitu viueret. deinde in moribus sanctissimis, ac orbi vniuerso spectatissimis, postremo in conscientia mētistue, quæ quū nō terret, oīa vndiq̄ secura sunt. Ergo expedit iudici cōe toti Christiane genti conciliū eo loci, ad quē si quis nō venerit accessit⁹, non loco videat diffusus, sed conscientie. Ibi humanis oībus sepositis affectib⁹, sumptis tantū modo Christianis, hoc est diuinitis, de tota caussa graui⁹ & accuratius cognoscat. Quæret aliquis, qd̄ igitur an nō grauissime est iā & diligentiss. cognitū: vt maxime sit. quid tñ illis facias, q̄ hactenus priuatis tantū premi se autoritatib⁹, nulla publica, nulla satis graui existimāt: Istis ē aliq̄ dandū. & nō contēnenda tot aīarū millia, p̄ quib⁹ Dñs passus ē. Quāto tumultu, q̄bus apparatib⁹ vna turcarū ciuitas oppugnaret: ex qua alij diffugerēt, nē baptista reut, alij baptistati suū semper reitnerens

Ma

Ioannis Lodouici Viuis

Mahumetē, pauci boni essent. Eccetibi tot
ciuitates baptissatas, deflexas de via. susci
piatur la boris aliquid, vt sensim redeāt in
vīā. p̄fertī cū facilis sit initio opera. quæ
nulla p̄ficiet, si res, quod auertat deus, in
ualecat, & tempore vires atq; incrementū
sumat. Necessaria res est consiliū, et si hec
repestas non incidisset. Eadē opera multa
poterūt fieri cōpendia, multis obuiā malis
ibitur. Alia sunt et cōplura, super quibus
oportet in Ecclesia consultari. In eo consilio
magna cū placiditate animi accōmoditate,
quē admodū faciendū esse p̄be nosti, de n̄s
solis & inquiratur & statuāt reb⁹, quæ ad
summā pietatis spectāt, ad sanctos mores.
Alia quæ in vtramq; partē disputata con
tentionē possent scholis suppeditare, nec
vllā facit, quomodocūq; diffiniant, vel re
ligio iacturā, vel bonorū morū institutio,
in gymnasia, & disputantiū circulos, libe
rasq; opiniōes, & sectarū placita referant.
Ne dum oīa mordic⁹ apprehendim⁹ non
tam dicta videamur damnare, q̄ dicentē.
& quum aliquid fortasse dubiū pro certo
atq; explorato, aut indifferens pro necessa
rio tradim⁹ fenestrā prauis & versutis ho
minibus sinistreq; oīa interpretantib⁹ ape
riamus, suspicandi pleraq; oīa esse talia.
nosq; incompta pro certis affirmare. quæ
suspicio quantū hactenus aduersarios adiu
ueris

uerit dici nō potest. dum enī quis tanq̄ ruē
 ti Ecclesiæ conatur opē adferre, atq; illam
 ceu Atlas quidā fulcire, fragiles & putres
 bacillos subiecit, qui ēt inter admouendū
 confracti sunt. ea dixerunt, atq; asseuera-
 runt, quæ partim ambigua pro certissimis
 tradita, partī friuola pro solidis, alias ridi-
 cula pro maxime serijs, pro veriss. vanis-
 sima, ex cœno quorundā libellorū hausta
 pondus ac robur suæ causse detraxerunt,
 addiderunt contrariæ. vt non aliter vide-
 rentur facturi, si præuaricari & acuto va-
 froq; ingenio aduersarijs commodare in
 animum induxissent. alij concionibus, alij
 priuatis colloquijs, alij scriptis. Ex quibus
 fuere quidā, qui nec suis, nec aduersarij p-
 pensis viribus cum fortiore congressi ve-
 hementer causam totam afflixerunt. quū
 ex illis oēs censerentur. Alij ad hoc indu-
 cti sunt pietate quidē, sed inconsulta, & ze-
 lo dei, sed non secundum scientiam. Non
 nulli q̄ ea sit sua existimatio de se, vt ne-
 minem credāt ad futurū, si absint ipsi. quē
 admodum dixisse olim quendam accepi-
 mus. si ipse eam, quis manebit? sin vero
 maneam, quis ibit? Sunt qui non nihil vel
 ā populo captabant auræ, vel auri ā poten-
 tibus. rati iuxta Pauli sententiam quæstū
 esse pietatem. Inter hæc quis locus ad scri-
 bendum magno viro & aliquid allaturo

Ioannis Lodouici Viuis

vtilitatis: quū tāta turba ēt claros occultet,
dū nemini oēs vacat cognoscere. nec sit, q
optimū quemq; & legi dignū indicet. vno
quoq; se, aut eum cui addictus atq; adiura
tus est, reliqs præferente. nec content⁹ sua
suffragio extulisse, aliena premit. iniuriā
q; interpretat, non modo si cui secund⁹ ha
beat. sed ēt si secundus ex iguo subsequat
interuallo. Ita res geritur, priuatis commo
dis non publicis, nec spectat quantū quisq;
possit iuuare in cōe, sed quantū pecunię re
diturū ē, vel noīs. Ergo magni viri pti in
dignitate despōdēt aīos, partī despātiōe p
fect⁹ tacēt. Prima debebat esse cura, ni ego
fallor, ac nūc debet esse, ne qlibet passi scri
bat. Deligant prudentissime atq; acerrimo
iudicio q hoc agāt. & qui scribēt, assumāt
secū iudiciū in consiliū, non imperū. Chri
stū, nō humanā libidinē. cœleste præmiū,
nō diuitias. laudē a deo, nō ab hoīb⁹. eorū
q; scripta cōciliū vniuersę ecclēę accuratiss.
examinet. vt cōi cōsensu, q videbunt, ap
pbet, ac confirmet. reliqua partim reiñciat.
partim si ambigua fuerint, vel obruat silē
tio, vel tanquā materia det ingenj's exercē
dis. Hęc ego beatiss. pater multis præter
missis, & aliud in temp⁹ dilatis, sanctitati
tuę ausus sum scribere, non fiducia inge
nī, aut prudentiæ meæ, quasi meliora ipse
mihi inuentur⁹ viderer, quā alius quiuis,
sed

Ad Adrianum .vi. Foliū .x.

sed pbitatis, & mansuetudinis animi tui, que vltro ad se plurimos inuitat. Tū amo re publicæ Europæ toti⁹ concordie, quam non possum nō ingemiscere sic inter se discissam tanto oīm damno conflictari, populum, que Christus sanguine suo redēptū vnū in corp⁹ Charitate velut glutino quodā coagmētari præceperat. Poterā de tuis laudibus longissimā oīonē scribere, nihil admonēdo. id forsitā alij⁹ Port. grati⁹ fuisset. sed eo liberior, & pcul magis omni asfentatione fuit aīus, q̄ ad te hæc mittenda erant, & nulla opum spe ducebar, quæ tibi amplissimæ suppetunt. tantū amore in te veteri ac confirmato, & obseruātia in isti⁹ tuæ dignitatis non ditionē sed maiestatē. Tuū erit boni cōsulēdo præstare, ne mihi vel inconsultus amor, vel immodica pietas fraudi sint. neue cōmeruisse videar, dū bene mereri studeo. Reliquum est Christum maximum obtestari, vt quæcunq; statueris, approbet, feliciterq; euenire sinat. Vale beatissime Papa, & vere sancte.
Louanij .Xij. Octobris .1522.

Ioannis Lodouici Viuis
recta velles. vtinā meliorib⁹ monitis nō tā
ta esset obiecta scelerum nostrorū moles.
De cōiugio meo alias ad te scripsi. Ricar-
dus Patus sororis tuæ filius, & Antonius
Barcherus clienstus mira alacritate in stu-
diorū stadio decurrūt. nihil illis opus vel in-
citorib⁹ vel frigida, quod scio multo tibi
gratissimum esse. Vale mi pater.
Ostauo die Iulij. 1524. Brugis.



BRUGIS. typis Huber-
ri de Croock.
Anno .M. D. XXVI.
Mense Decemb.



MS
1319011